

פרופ.
י. אַשְׁרִמן

להראת אַמְהוֹת

הוצאה עיריית תל-אביביינו • המחלקה לשירותי הרפואה הציבורית

פרופ' ז. אשדנו

קריאה אמהות

הוצאת עילית תל-אביב-יפו
מחלקה לשירותי הרפואה הציבורית

?מִלְּפָה

תְּבִיבָה

הַלְבָן

9	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	עַם פֶּלֶפֶר
11	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	סִקְוֹנָה
15	•	•	•	•	•	•	•	•	•	אֵיְבָרִי סְמוֹן שֶׁל קָאָשָׁה	שָׁבָק א:	
22	•	•	•	•	•	•	•	•	•	שָׁבָק ב:	שְׁקָרְבָּה	
26	•	•	•	•	•	•	•	•	•	שָׁבָק ג:	סְתָרְיוֹן	
39	•	•	•	•	•	•	•	•	•	שָׁבָק ד:	סְקָנְיָה פְּתָרְיוֹן	
48	•	•	•	•	•	•	•	•	•	שָׁבָק ה:	אֲבָתָן פְּתָרְיוֹן	
55	•	•	•	•	•	•	•	•	•	שָׁבָק ו:	סְפָ�וָה פְּתָרְיוֹן	
64	•	•	•	•	•	•	•	•	•	שָׁבָק ז:	שְׁפִירָה סְקָרְיוֹת פְּתָרְיוֹן	
82	•	•	•	•	•	•	•	•	•	שָׁבָק ח:	פְּסָפָל גְּפָגָי פְּתָרְיוֹן	
93	•	•	•	•	•	•	•	•	•	שָׁבָק ט:	Rh — רִיחָה	
98	•	•	•	•	•	•	•	•	•	שָׁבָק י:	גְּזָעָב פְּלוּרִי בְּנָם	
106	•	•	•	•	•	•	•	•	•	שָׁבָק יָא:	סְלָה הַטְּכָעִית	
114	•	•	•	•	•	•	•	•	•	שָׁבָק יְבָ:	לְקָרָאת פְּלוּה	
118	•	•	•	•	•	•	•	•	•	שָׁבָק יְמָ:	סְלָה	
123	•	•	•	•	•	•	•	•	•	שָׁבָק יְדָ:	אַתְּבָרִי פְּלוּה	

רשימת האנתרופים

15	•	•	•	•	•	•	אכן לאשנה	1.
16	•	•	•	•	•	•	אייברי טמין שחיצזניים	2.
18	•	•	•	•	•	•	ונעניהם עם סחלה קשלון של פלון	3.
23	•	•	•	•	•	•	ויען נגבר	4.
24	•	•	•	•	•	•	מפע טר悠ניטס וטפרית שביצה	5.
26	•	•	•	•	•	•	הקלנות שביצה לשני מאים	6.
26	•	•	•	•	•	•	הקלנות שביצה לאירועם שאים	7.
26	•	•	•	•	•	•	הקלנות שביצה לעשורת קאים	8.
27	•	•	•	•	•	•	סביצית בגאותות מותת-תולדה	9.
28	•	•	•	•	•	•	סביצית מופריה מושריה בוריית-קריט	10.
29	•	•	•	•	•	•	סביצית בעקבות קרביציאן לזרין	11.
30	•	•	•	•	•	•	רchrom וביביטה בעקבות קלשטי לזרין	12.
31	•	•	•	•	•	•	גיצת כת עשלינה שברעהות	13.
32	•	•	•	•	•	•	רchrom וביביטה בעקבות קלשטי לזרין	14.
33	•	•	•	•	•	•	כלשנס שנטצטט יונק את לחו גירך סלזריטים, אך מבלט נגבר	15—16.
35—34	•	•	•	•	•	•	את מונון גירך פלטינה ותולע טפנור	17.
37	•	•	•	•	•	•	רchrom וביביטה בסוף טפנורין	18.
51	•	•	•	•	•	•	קלום קיסזוני בעלות טפנוריין של שאחת	19.
51	•	•	•	•	•	•	קלום קיסזוני בעתקקלת טפנוריין	20.
52	•	•	•	•	•	•	ג'גה קראקזיט-טערקטם	21.
120	•	•	•	•	•	•	קלבי טהתקבבות של גנו-ארנרטם גנון ספטיקת של סלנטה	22—21.
121	•	•	•	•	•	•	יזימת קרלאש מסלון	25.

אָמֵן סִפְרָה

ספר זה ומתרברר, יסמודד לרופאי בו עבד תמחבר, ותעיר
ויתמירה — גורל אחד לכלם.

ליה תימה תלמידי קטעה ונלבשת, ותיה היה גם ביתה
חולמים קטן ועליזו גרעין שרומי מרופאה האבודית — שמי
מתנות לבושים ברוחבות בלפור ולוייסקי.

ותיה מעתבר עדין אעריך למים, אף כי מוסחה במקצתו,
וגם ספר זה שלגנוו — כפג נולדה, לפניה שעירום-וחמש שנה,
בצורת חוברת דקה ואנועת.

ולגה צלפו שניהם, ותמורות בבירות מתחללו בתייגן
גזרות-תינשׂוב הבזקdot רגה, תברו ומקבו מדינה; ותעיר
גדלה ותתרתקה ותימה לכרך סואן, ובית-החולם עשה סיגרים
ובחתם בשיש-מאות פטאות; ושרומי לרופאה האבודית שנשנה
וכיום הם מקיפים למעללה מתחמים מוסדות, ביגינעם מתנות
לטיפול בהם ובילד, טפליות ומרפאות.

ובינתיים, גם נמתברר כבר כאחד ממלחים במקצתו בארכנוג
ויתה-ספר לאוניברסיטאי לרופאה בירושלים הענייק לו תאר
פרופסור לkidות ומחלות-בשים.

ולחוגרת בדקה ומצנויה תפקה ספר-הדרכה רב החקת וחכון. בספר זה מסביר נפרופט/or יוסף אשרמן לאשח את כל סקרווק בתריון ולידה; ותשפערת לה לבביה, קללה ומוגנה, עד כי בטעית אני שאף עם קראאת מילרפת בספר ישחרשו שנות ובטעון בלב לאשח תחרה, ומאנזרת מצעד? לענאות אמוהות. מפני ספרופט/or אשרמן תלמיד האשח פקרים בהלכות בריאות על כל טפריטים וטפללים החיניגים לה בתקופת מתירין מלבדה, וכל תשומתך — תקלוטים מפני השמואה — יתגדרו ותינו קלאהין.

זה לו שנים רבות, לפרופט/or אשרמן, כראש המחלקות ליוולדות ומחלות-רגשים בבית-החולמים קעירוני עלי-שם „תבשה“ בתל אביב ואחראי לתקנות-יעוז לשיטים הרות בעיר זו, ספק מידה לנו אפוא לשלל את הספר הזה, פריעתו של פרופט/or אשרמן, בספרות המקצועית מטעם המחלקה לשромתי תרפואה הציבורית שעלייד עירית תל-אביב — לפול. בטוחני כי חרופאים ומאחיתות — הן בשורת-הבריאות העירונית, הן בשורת-הבריאות הארץ-ישראלית — יקראו גם הם בספר בשיעור עצני, ויחזירו את השקפותו של האחיםocabori תקשישים תגנחב בנתון לטופלים.

(ד"ר א. אברמוביץ')

מפעלי מילוי של יצמי-החולמים קעירוני
אל שם „תבשה“ ושלומי עירונית טבריאית
קל-אביב — יפו

ה ק ד מ ה

עד סוף המאה פקוזמת קיימה באשה כתהה אפגרת במשך משעת קורשי ווריוגה למזרכמן ועצומם של קרובות משפחתיות ושבות מנסות. לרובאים-טנילרים לא נעה כל ענן בחתופה חותם תערין. פשומת לבם קיינה מפניה למתעלך חלקה בלבנה. כתוואה מכך העקרו תקילדים, לעמים קרובות, לפני סבוכים וסכנותות שחייו יכולם למסעם, אלו הקימו רפואה למקה. תראושן שנסה למגן את מפקות היה בלנטין Ballentyne מאירנברוג. הוא ראה את הפטרון ביסוד בית-חולים מירך לטיפול מוגע בסבווי-תערין. מהר אמצעים גאלץ להסתפק במטה אחות בית-היעיזות שלו — פרופת יתיד אלמוני שהגישה מהדרה מצאה כד בלו (1901).

בדרכו מעשית יומר בחרו באוטו הומן, באורך, מברות ארגון האחותים המזריכות Instructive Nursing Association, מן החלי לבקר נשים הרות ובתיהם, כדי ליתן להם ולתדריכן לאנאות מלאה. לכתחלה היו בקשרים מקריים ונדריים, אך במראצת נשנים נעשו קבועים וסידרים — שלוש פעמים במשנה, רקפה תערין.

הברכה שצמיחה מבקורי האחיות הביאה את בית-היוולדות מנזרע של בוסטון לפאץ' מרפאה לטיפול בנים חרות. היה זה בתקע"ש פאי שנות 1911.

בעקבות בוסטון היגי נס בלונדון בשנת 1913 בקוריא אחות אסלאכת בבטן הנשים הרות; ולאחרר שנפטרו, בעזם מלחתה הפליט מראשה, החל גם הוא לרכו את לטיפול המוגע במרפאה מרכזית מינית.

מכאן ואילך נחדר תריעון של טיפול מוגע בתירון למיצאות מהה. מן הגרעין התקין צמח אילן רב-ענפים, ועתנפים התפשטו וכסו את פניה כל פרוד-הארון. באנגליה בלבד מגיע מספר מתנות פיצו לאלפים ומעלה, בארץ "הדרומוליטה העממית" לרקבות, וטבקור בון חובר.

באנגליה של אעורה הסתירות המדינית "חדסה" כתלוין לפני המתחה, ובשנת 1921 פחתה את המתחה מראשה בעיר העתיקה של ירושלים. מעת-המעט הסטעה תרשת והקיפה את כל ערי הארץ וגם כמה ממושבותיה. תקופה של תל-אביב הגיע ב-1925. נטולגיה לי תוכנות לעמד עלייד עריסחה של הפתגה מראשה בעיר זו ולסייע במרוצת הון בפתחות מתנות נספנות שאספן ביום שביעי-שרה — כן תרביינה!

עד אזו זמן לא היה קים בארץ שום טיפול מוגע לקרהות חרדה. בימים ילו רכו בכלן בקמינו בעורות מיניות אשר מעיטן בלבד כי אסלאכת. מספר המתות לילדי בבטני מחולים היה מצאצם. בתל-אביב, לרוגמה, שש:

עם פתיחת מתנות כל מפנה. האחיות הצבוריות לובשות חיקיק, החלו לבקר את הנשים החרות במקום מגוריין, ולא פסחו על בית, ארף או אהל. מן תקדו את הנאי הדרור, המכב

המייגני, הפטוציאלי והמשפחתי, הדריכו יעצרו והמריצו את הנשים ללבקר באפונ סדריר במחנות.

שם עקלו רופאים ואחיות באופא בדקה תסבירותן וקבעו בדליי היגיינה מודרניים, שרשו אמונה שרו ומוגנים טפלים, והשתדלו לעורר בלב הנשים את הרצון לדחת בתי־החולם. מעת־מעט שנוי פגוי הרבריים והנשיות החלו לנתר בתוכיהן אל מחנות ולחדרק על דלתות בתי־החולמים. מחת לחצן גובל מספר נקודות מפרק לאפרק ונימים הוא מגיע בבריחי תקידינה ל-800 ומעלתה, מניה במליאביב — יפו ל-150.

עם יסוד תפקנות הרגש מציך במדרין אראט, שיבחר לנשים שאלות ובוחנות במתעരרות אצלן, ויסיע על־ידי קדزادות לתפקיד בעבורן. לפि הצעת "תדסה" קבלתי על עצמי למלא את תפקידו, וחברתי ספר בוטס: "בריאות הנאם, עצות לאשה והורה". בספר ראה אור בחוזאת בתי־הבריאות של "תדסה" ומן קאץ יצאו חמיש מהדורות, שאחרונה לפניי יוצר פעלרים שנה.

לא היה טעם בתקופת מתקורות נספות, כי ביניטם התקדמתה ממלידות, פיניר גמקצועות רפואיים, בצדדי ענק, ותקומות נזנחו זו שנמה את גישמו לכמית וכמה בעיות של השפול המוגע בתריזין, תקירות שונות הפיצו אור חדש על חלוף החקרים, וביחוד תלוף חקלובים: תרופות תקשורת הובילו את קנדית שלנית וחוונים מסלנים אחרים; הגישה תפסיכומטיה העלה את שיטת הילדה לטבעה, תמגן "בריאות" קבל משמעות חדש ותחמיל אקליפט בתוכו לא חדיר מחלת לבב, אלא גם תרגשה טובת, שלחה נפשית ואשר. מצד אמר תחלה בעית RH לגורר בעולמנו ולהדריך את מגנות הנשים.

כל אלה הינו עוני לטל שניית את חעת ולחדר באור חיש את
הנורך לאירוע קאמחות.

* *

חובב נעימה עלי להביע את תורתם הנאהנה לחברה האמריקאית
רשות טפחים Maternity Center Association שתקשרה
לי להשפט באירוע מותן אטלאס-תלון שלה (מספרים 5, 12,
14, 15, 16) ; לד"ר ע. יואל על אירוע מס' 4 (הזרען)
ולפרופ' א. סדובסקי על כל יתר האירועים המופיעים בדף
ה家长们 ותפקידיהם מספרו מנווע "תורת ממלדות".

לקראת אמהות

* * *

לוננו את האשה בדרכה אל האמהות. בעת היא נמצאת בחיק
משפחה, באיראה רווית אשר, שמחה ותכניתים חדש.
האלה מבקש הספיק בנותיהם למתארות במשפחה ואך למתפרק
לשליט יחיד אשר על פיו ישק כל רבר ביתו.
ואם הבנים שמחה, תלמידו

הוצאת עיריית תל-אביב-יפו
המחלקה לשירותי הרפואה הציבורית

פרופ' י. אשרמן
לקראת אמונות
עזה וחדרכה לאשה הקרה